

सं. Bṛh. S. 7, 7. भर्तृदुःखं KATHA. 16, 111. Davon nom. abstr. ० ल n.: तानं KUMĀRAS. 1, 8.

प्रदाय्य (von 1. डु mit प्र) adj. in Verbindung mit अग्नि so v. a. दावा-
यि TS. 3, 3, 8, 4. ÇĀṆKH. Br. 16, 7. Çr. 3, 4, 5. — Vgl. प्रदव्य.

प्रदाह (von 1. दह् mit प्र) m. das Verbrennen KĀTH. 33, 4. ईं TBR.
1, 1, 2, 12. ÇAT. Br. 6, 7, 4, 8. 7, 1, 1, 42.

प्रदि (von 1. दा mit प्र) m. Gabe P. 3, 3, 92, Sch.

प्रदिग्ध 1) partic. adj. s. u. दिह् mit प्र. — 2) n. (sc. मांस) ein beson-
ders zubereitetes Fleischgericht ÇABDA. im ÇKDR.

प्रदित्सु (vom desid. von 1. दा mit प्र) adj. zu geben beabsichtigend, mit
dem acc. MBH. 8, 3341.

1. प्रदिक् (1. प्र + 3. दिक्) f. nom. (० द्यौस्) der dritte, oberste Himmel,
in welchem die Väter wohnen, AV. 18, 2, 48. der fünfte von sieben Him-
meln ÇĀṆKH. Br. 20, 1.

2. प्रदिक् (1. प्र + 3. दिक् Tag; vgl. lat. diu) adj. längst bestehend,
herkömmlich: प्रदिक् केतुना सज्जः RV. 5, 60, 8. abl. प्रदिक्स् adv. von
früher her, längst, von jeher; immerfort, stets NAIKH. 3, 27. NIB. 4, 8, 8,
19. तत्र राजाना प्रदिवौ दद्याथे RV. 3, 38, 5. 47, 1. 51, 4. 4, 34, 3. 5, 8, 7.
तं विनु प्रदिवः सोद घ्रासु 6, 5, 3. 23, 5. तमसि प्रदिवः कारुधायाः 44, 12.
9, 72, 4. इन्द्राय सोमोः प्रदिवो विद्वानाः 3, 36, 2. 1, 33, 2. 2, 3, 1. 4, 6, 4. 7, 8.
6, 62, 8. इमं यत्नं प्रदिवौ मे नृपताम् AV. 1, 13, 1. घ्नन् प्रदिवः wie von
jeher, wie vormals: तवेदन् प्रदिवः सोमपेयम् RV. 3, 43, 1. योयानं प्रदिवः
श्रुष्टिमावः 50, 2. तेयानं प्रदिवः सन्नरायः 7, 90, 4. — loc. प्रदिक् adv.
allezeit, stets: यस्मिन्निन्द्रः प्रदिक् वावधानो धोको दधे RV. 2, 19, 1. (सुतः)
प्रदिवि बाह्विर्हितः 36, 5, 3, 46, 4. उप सिन्धवः प्रदिवि नरति 5, 62, 4.
इदं किं वा प्रदिवि म्यानोक्तः 76, 4, 6, 21, 3. 41, 3. 7, 98, 2. — Vgl. आप्रदिवम्.

1. प्रदिष् (1. दिष् mit प्र) f. 1) Hinweis, Anweisung; Leitung, Befehl,
Botmäßigkeit NIB. 8, 12. कृष्णामेति प्रदिशो विचक्षणः RV. 1, 101, 7.
यस्याश्वासः प्रदिशि यस्य गावः 2, 12, 7. 1, 164, 36. ऋतस्य मा प्रदिशो वर्ध-
यति 8, 89, 4. 10, 110, 4. प्राचीनं ज्योतिः प्रदिशो दिशतां 7, 11. अस्य प्रदि-
शि ज्योतिरस्तु AV. 1, 9, 2. 4, 23, 7. VS. 29, 7. Hierher auch RV. 1, 93, 3.
4, 29, 3, wo st. प्रदिशम् ursprünglich wohl प्रदिशम् gestanden hat. —
2) Richtung, Himmelsgegend; die vier H. RV. 1, 164, 42. 7, 35, 4. 10,
19, 8. AV. 1, 11, 2. 2, 10, 3. fünf RV. 9, 86, 29. AV. 1, 30, 4. 3, 4, 2. 20, 9.
sechs 4, 11, 1. 20, 2. 10, 7, 35. sieben VS. 18, 82. सर्वाः प्रदिशो जयेम RV.
6, 73, 2. 10, 121, 4. पित्र्या Süden 2, 42, 2. प्राची AV. 12, 3, 7. अस्तदेशाः,
प्रदिशः 10, 6, 19. VS. 18, 36. 32, 4. प्रदिशो गतम् nach allen Himmels-
richtungen MBH. 1, 5116. प्रदिशो विदिशश्चैव HARIV. 9367.

2. प्रदिष् (1. प्र + 2. दिष्) f. Zwischengegend (Südost u. s. w.) H. 167.
HALĀJ. 1, 102. ÇĀṆKH. im ÇKDR. प्रदिशो दिशश्च AV. 5, 28, 2. 9, 2, 21.
19, 20, 2. ÇĀṆKH. Br. 2, 4, 4, 9. KAUC. 106. PĀR. GRHJ. 3, 3. MATSJP. 43.
MBH. 1, 6624. 3, 11892. 14, 1224. R. 6, 86, 32.

प्रदीप (von दीप् mit प्र) m. Leuchte, Lampe AK. 2, 6, 3, 40. H. 686.
MBH. 1, 5233. 12, 7107. fg. 14, 580. HARIV. 7013. SUÇR. 2, 556, 17. MĀKĀ.
48, 10. 11. RAGH. 2, 24. 5, 37. 12, 1. Spr. 374. 919. 1419. 1502. 1964. 2784.
3118. SĀṆKHJAK. 13. 36. KATHA. 20, 95. 32, 72. MĀRK. P. 31, 90. BĀLAB.
27. Z. f. d. K. d. M. 3, 389. स्तिमितं RAGH. 16, 4. रत्ना KATHA. 28, 4. रत्ना-
रत्नं 32, 89. अतिलपूराः सुरतप्रदीपाः KUMĀRAS. 1, 10. रत्नप्रदीपान् MEGH.

69. पूर्णचन्द्रप्रदीपा (यामिनी) R. 6, 14, 24. कुलं die Leuchte der Familie
RAGH. 6, 74. 10, 69. ÇĀK. 7, 4. यशःप्रदीपा लोकानाम् HARIV. 4138. स्थिर-
प्रदीपता nom. abstr. KUMĀRAS. 2, 38. Häufig am Ende eines Titels erklä-
render Werke: पञ्जिकां Verz. d. Oxf. H. 176, a, 4. COLEBR. Misc. Ess.
II, 49. मन्त्रभाष्यं Z. d. d. m. G. 7, 162. प्रदीपिक्त् ohne weiteren Bei-
satz Verz. d. B. H. No. 823; vgl. कर्म, कोष्ठी, गलित, तत्त्व, धर्म.
धातु, नीति, पूजा. — Vgl. चन्द्रसूर्य.

प्रदीपक (von प्रदीप) m. Lämpchen, Lampe JAVANEÇVARA 6 in Z. f. d.
K. d. M. 4, 343. प्रदीपिका f. dass. MBH. 7, 7295. MĀKĀ. 25, 17. 23. क-
ठयोगं Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 70, a, 28; vgl. गलित.

प्रदीपन (vom caus. von दीप् mit प्र) 1) adj. entflammend SUÇR. 1, 177,
10. — 2) m. ein best. Gift AK. 1, 2, 4, 11. H. 1196. HALĀJ. 3, 24. प्रदी-
पनस्तु दहनो रक्तवर्णो ज्ञानाद्रिजः Cit. bei AUPR. — 3) n. das Anzünden:
लाङ्गलं R. 5, 49 in der Unterschr.

प्रदीपमञ्जरी (प्र + म) f. Titel eines Commentars zum AK. von Rā-
māgrāma COLEBR. Misc. Ess. II, 37, N.

प्रदीपशरणाधन (प्र + श + धन) m. N. pr. eines Mahoragarāḡa
VJUP. 89.

प्रदीपसाह (प्र + साह = شاه) m. N. pr. eines Fürsten Verz. d. Oxf.
H. 43, a, 39.

प्रदीपाय (von प्रदीप). ०यते eine Lampe darstellen. die Rolle einer
Lampe übernehmen MĀKĀ. 83, 6.

प्रदीपनीय und प्रदीप्य adj. von प्रदीप gaṇa अयादि zu P. 5, 1, 4.

प्रदीर्घ (1. प्र + दीर्घ) adj. überaus lang SUÇR. 1, 290, 9. VARĀH. BRH. S. 3, 14.

प्रडक् (1. डक् mit प्र) adj. (nom. प्रधुग्) melkend P. 3, 2, 61, Sch.

प्रहृषण (vom caus. von 1. डप् mit प्र) adj. verschlechternd, verder-
bend SUÇR. 1, 232, 17. दृष्टिं 233, 9. वर्षाणां च प्रहृषकाः die Kasten ver-
unreinigend MBH. 13, 200.

प्रैदति (von 1. दर्प् mit प्र) f. Uebermuth, Tollheit: नांके मर्ते नशते न
प्रैदतिः RV. 6, 3, 2.

प्रदेय (von 1. दा mit प्र) 1) adj. zu geben, zu spenden, zu ertheilen M.
9, 193. JĀṆ. 1, 297. MBH. 1, 3656. 3, 99. 13, 3416. R. 2, 31, 36. प्रदानं च
प्रदेयानामदेयानां च संयुक्तः KĀM. NĪTIS. 13, 52. RAGH. 3, 18. VARĀH. BRH.
S. 45, 37. Vedāntas. (Allah.) No. 14. BĀC. P. 7, 10, 29. वृत्तात्तत्त्वानुदिवसं
प्रदेयो मम Nachricht zu geben HARIV. 8397. mitzutheilen, zu lehren SUÇR.
1, 3, 18. f. zur Ehe zu geben, heirathsfähig MBH. 13, 2405. R. GORR. 1, 68, 15.
Spr. 986. ÇĀK. 56, 9. KATHA. 11, 80. 33, 121. पुत्राः प्रदेया ज्ञानेषु कुलधर्मेषु
hinzugeben, hinzuleiten zu so v. a. zu unterweisen in MBH. 13, 5080.
Bisweilen in comp. mit dem Worte, das den Empfänger bezeichnet:
यानि राजप्रदेयानि प्रत्यक् ग्रामवासिभिः । अन्नपानेन्धनादीनि M. 7, 118.
गुरुं RAGH. 3, 31. (कवयः) शिष्यप्रदेयागमाः Spr. 2980. — 2) m. Geschenk:
प्रदेयाश्च ददौ राजा सूतमागधवन्दिनाम् R. 1, 19, 18. तस्मै प्रदेयं प्रायच्छत् प्री-
तो राजा धनं बहु MBH. 4, 369. प्रदेयार्क 5, 185. Vgl. प्रदाय.

प्रदेश (von 1. दिष् mit प्र) m. 1) Bezeichnung, Hinweisung; Bestim-
mung: अथस्माद्वात्पूर्वस्य प्रदेशो नापययते NIB. 1, 13. याज्ञे देवतेन
वक्त्रे प्रदेशो भवति 17. ÇĀṆKH. Çr. 12, 3, 15. LĀṬJ. 9, 12, 17. 10, 10, 4.
— 2) Berufung auf einen Präcedenzfall: प्रकृतस्यातिश्रातेन साधनं प्र-
देशः SUÇR. 2, 557, 21. — 3) Beispiel: मक्तं RV. Prāt. 11, 20. प्रदेशशास्त्र 35.